

Riktlinjer när elever kan behöva hjälp, stöd eller skydd

Dessa riktlinjer uttrycker Stjerneskolans arbete med att gestalta och förmedla de grundläggande värden som läroplanen föreskriver.

Syfte

- att uppfatta och förstå signaler, tecken och oro från ungdomarna och deras omgivning.
- att fånga upp de ungdomar vars psykiska och fysiska utveckling riskerar att skadas.

Situationer som här avses är

- dels miljörelaterade, bla misshandel eller sexuella övergrepp och
- dels beteenderelaterade, bla missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende.

Målsättning

All personal ska ha god kännedom om anmälningspliktens innebörd.
All personal ska ha kunskap om hur man går tillväga.

Anmälningsplikt m m

Anmälningsplikten, som bryter sekretessen, gäller fram till att eleven fyller 18 år. Den regleras i socialtjänstlagen 14 kap1§ 2 st:

"Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten och kriminalvården är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Detta gäller även dem som är anställda hos sådana myndigheter".

Anmälningssplikten gäller för det man får kännedom om i sin verksamhet och för alla anställda vid Stjerneskolans. Detta gäller även vid grundad misstanke om att socialnämnden kan behöva ingripa. Lagen är skriven till skydd för barn och är så utformad att det är tjänstefel om socialtjänsten inte kontaktas i vissa situationer. Skolan är dessutom skyldig att lämna alla uppgifter som socialtjänsten kan behöva i sin utredning så länge den pågår.

Detta framgår av socialtjänstlagen 14 kap 1§ 4 st:

"Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i andra stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av skydd."

Utgångspunkt

När skolan på något sätt upptäcker behov av hjälp, stöd eller skydd hos en elev, måste skolan reagera, i första hand i kontakt med eleven och även vårdnadshavare (gäller omyndig elev).

Enda undantaget från detta arbetssätt är när misstanke finns om brottslig gärning, eller annat liknande allvarligt missförhållande, mot eleven i hemmet. I detta fall ska rektor, kurator eller skolsköterska genast kontaktas. Skulle ingen av dessa finnas till hands skall socialtjänsten genast kontaktas. Kommer det fram ytterligare uppgifter måste även dessa föras vidare.

Råd och stöd

När uppgifter känns osäkra, rådgör med elevhälsan.

Konsultation

Vid tveksamma fall kan man alltid konsultera socialsekreterare (d v s anonymt redogöra för problemet och få belysning och råd om hantering), i regel tillsammans med elevhälsan. Inom skolan kan man alltid rådgöra med elevhälsan.

Samråd

När det gäller misstankar om brott mot elev, exempelvis misshandel eller sexuella övergrepp bör skolan kontakta socialtjänsten så tidigt som möjligt. Socialtjänsten kan då i ett tidigt skede ordna s k samråd med sjukvård, polis och åklagarmyndighet för rådgivning och bedömning.

Anmälan

Den personal som befarar missförhållanden kring en elev ska genast kontakta elevhälsan, (rektor, kurator, skolsköterska).

Elevhälsan upprättar, tillsammans med den som haft elevkontakten, den anmälan som ska gå till socialtjänsten.

Misstanke om brott mot elev utfört av skolans personal

Handläggning sker även i detta fall enligt ovan, d v s konsultation, samråd, information till föräldrarna etc. Nödvändiga åtgärder till elevens skydd ska genast vidtas.

Därutöver tillkommer erforderliga arbetsrättsliga åtgärder från arbetsgivaren.

Sekretesskydd för anmälaren

En anställd vid skolan som i sin tjänst lämnar uppgifter måste uppge sitt namn. Anmälares eller uppgiftslämnarens namn kan aldrig skyddas gentemot elev eller vårdnadshavare.

Lagstiftning och läroplan

Utdrag ur skollagen 1 kap 5 §:

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

Utdrag ur läroplan för de frivilliga skolformerna, kap 1, Skolans värdegrund och uppgifter:

”Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som utbildningen ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltas av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen ska vara icke-konfessionell.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Utdrag ur socialtjänstlagen:

5 kap 1 § ”Socialnämnden skall

- verka för att barn och ungdom växer upp under trygga och goda förhållanden,
- i nära samarbete med hemmen främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och ungdom,
- med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och ungdom som har visat tecken till en ogynnsam utveckling,

- aktivt arbeta för att förebygga och motverka missbruk bland barn och ungdom av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel,

- i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och ungdom som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om hänsynen till den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet"...

11kap 2 §

"Vid en utredning av om socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd eller stöd får nämnden, för bedömningen av behovet av insatser, konsultera sakkunniga samt i övrigt ta de kontakter som behövs. "

Sekretessreglerna på skolans område

Skolhälsovård (självständig verksamhetsgren) OSL 25:1

Psykolog och kurator OSL 23:2

Skolans elevvårdande verksamhet i övrigt OSL 23:2, 23:5

Enskilds identitet, adress m m OSL 23:2, 23:5

Telefon

Kurator tel 163 08

Skolsköterska tel 163 10

BUP, Barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen 054-61 50 00 vx, 054- 61 83 01
reception, Lagergrens gata 3 (Kanikenäset), 652 26 Karlstad

Polisen, telnr: 114 14, Bergebyvägen 22, 685 34 Torsby.

Socialtjänsten, 0560-162 00, 31. Socialkontoret, 685 80 Torsby.